

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De lingua inteperantia, vitio longe pestile[n]tissimo. Ca. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

melius itē habetur cōsiliū . Quāobrē cauē
dum tibi ne pręproperus aut pręceps sis in
pandendo cuiquam animi tui secreto.

De lingue intęperantia, vitio longe pestilētissimo. Ca. II.

VT instituti nostri prosequamur argu
mentū de honestate cōuersationis ex
traria, hic iam ipsius argumēti cursus
admonet, vt nōnulla etiā de ratione silēdi
atq; loquēdi tradamus. Quātū autē habeat
momēti pręsertim in homine religioso si
lētū, quantūq; adferat hominis animo trā
quillitatis, pbē intelligit quisquis rerū spiri
tualiū est nō prorsus rudis. Lōgē tamē peni
tius id nouit q̄ huius est virtutis studiosus, &
ipsa rei experiētia didicit quātū cōferat ad
obtinendā augēdamq; tranquillā illā vni
onē animi, & ad cōseruandā cordis puritatē
& quantum ex aduerso noceat loquacitas.
Quū aut nullum sit in humano corpore mē
brū q̄ plura cōmittuntur peccata, quam per
linguā, (quandoq; per hanc cōmittitur
arrogantia, inuidia, ira, impudicitia, ob
trectatio: & in sūma oē ferē vitiorū genus
paratur, atq; adeo etiam in alijs excitatur
ministerio linguę:) deinde quū tanta sit lo
quendi p̄nitas, difficile est hoc mēbrū rectē
moderari, quēadmodū benē testatur beatus
Iacobus ita scribēs. Lingua inquit ignis est, *Iac. j. b.*
vniuersitas iniquitatis. Lingua cōstituit in

DE PROBITATE

mēbris nostris qui maculat totum corpus,
 & inflammat rotam natiuitatis nostræ in-
 flammatà à gehenna. Omnis enim natura
 bestiarum & volucrum & serpentium & ce-
 terorum domantur & domita sunt à natu-
 ra humana: linguam autem nullus hominū
 domare potest, inquietum malum, plena ve-
 neno mortifero. Ex lingua enim ceu ex re-
 dundantissimo quodam fontē scaturiūt de
 iuria, diræ imprecationes, blasphemix, mē-
 dacia, murmura aduersus Deum & prela-
 tos, iniuriosa inuida & obscæna verba, ob-
 trectationes, iurgia, falsa testimonia, mani-
 festæ veritatis impugnationes, semina dis-
 cordiæ, assentationes, dolosa consilia, recla-
 mationes, scurrilitas, garrulitas, stultilo-
 quia, iactantia, excusationes in peccatis, ri-
 sus, ioci, deceptiones, proditiones, irrision-
 es, diceria, subsannationes: & plura alia
 quæ difficile foret percensere: quæ omnia
 vitari possunt silendo. O humanam socore-
 diam, quod nulla adhibeatur cura studio re-
 ctè gubernandæ linguæ vnde tanta scater
 malorum colluies. Qua frōtè religiosum
 se aut spiritualem fatetur seu æstimat, qui
 temperare haud potest suæ linguæ, quem
 sanctus iacobus dicat, Si quis putat se reli-
 giosum esse non refrenans linguam suā, sed
 seducēs

Isa. 3. d.

seducens cor suum huius vana est religio. Porro quanquā hæc pertineant pariter ad omneis potissimum tamen dicuntur nouitijs & iuuenibus, qui fere magis consueuerunt esse linguæ vitio obnoxij, nimirum promptuli ad loquendum, & ad tēpestiuè prudenter aut vtiliter loquendum parū instructi. Heu quid eloquar de tanta linguæ pernitie, de tanta hominū incuria, de tanta hac in re intemperantia, quæ Christi Spiritum extinguit, quæ omnia virtutum semina in mente hominis exicat, quæ germina producit omnis impietatis, quæ monachū reducit in ægyptū, ex religioso faciens hominem mundanum: breuiter quæ quicquid est in homine tranquillitatis & bonæ frugis longo tandem vsu magnoq; studio cōparatum, vna simul hora perdit & dispellit. Quam sit autē præclarum parcū esse in loquēdo & diuitē in silendo, vel hinc liquet Pro. 17. d. quod stultus si tacere sciat, reputetur sapiens, & si comprimat labia sua habeatur intelligens: & ex aduerso sapiens si multæ sit loquacitatis habeatur pro fatuo & illaudato: quandoquidem omnibus persuasum est taciturnitatem ipsam ad verā sapientiā & ad veram pertinere virtutē. Quāquam interim cernas qui nihil loquantur, quoniam quod

DE PROBITATE

Eccle. 29. 2. q̄ dicant nō habēt. Est enim tacēs & nō habens sensum loquelę. Legimus de viro q̄dā insigniter prudēte, q̄ fortē in sodalitatē quā dā inciderit egregiē illiberalē, & multis s̄ce dissermonib⁹ sordidam: vbi quum nihil omnino loqueretur, eoq; rogaretur, cur ceteris esset taciturnior: cur nō itē aliquid ediceret ad exhilarādā sodalitātē, ita respōdit. Taceo. q̄a quę hic cū voluptate audiūt nec ipse noui, nec me decet p̄ferre: quę veronoui & me deceret p̄ferre, hic scio nō audiēda

De ingenti vtilitate ipsius silentii. Ca. 12.

Pythagoricorū disciplina erat tacere quin quēnium.

Quanta vtilitas proficiscat̄ ex prudētis silentio multis doceri potest rationibus. De nonnullis legimus philosophis seu ethnicis magistris, q̄ nullum admitterent discipulum, nisi q̄ certo aliquo annorū spacio imperare sibi posset ab omni eloquio, & auditorē præstare posset elingūē. Persuasum enim habebant eū fore ad discendum ineptum, q̄ haud posset imperare linguæ. Sanē res ipsa clamat dolio pertuso aut rimoso nihil posse credi: & si quid infundatur, mox corrumpi effundi ac perire, tantū abest vt possit cōseruari. Quisquis ergo vnā cum Christi discipulis à diuino Spiritu, sapientia cupit imbui cælesti, taciturnus sit oportet & ab omni mundanarum rerum stre-